

Sveriges Skolkuratorers Förening

YTTRANDE 2014-01-28

Dnr: U2013/6021/UC

Utbildningsdepartementet

103 33 Stockholm

Slutbetänkande Unga som varken arbetar eller studerar – statistik, stöd och samverkan (SOU2013:74)

(dnr: U2013/6021/UC)

Sveriges Skolkuratorers Förening ställer sig bakom betänkandet med dess förslag och välkomnar ett förtydligande när det gäller ansvaret för unga utanför skola och arbete. Med nedanstående motiveringar vill Sveriges Skolkuratorers Förening särskilt framhålla vissa av utredningens förslag.

Föreningen ser i likhet med utredningen brister i samordningen av insatser för målgruppen bl. a beroende av att det idag är många fler olika aktörer, vilket har ökat behovet av en strukturerad samordning. För att antalet aktörer inte ska få negativa konsekvenser är det viktigt att utredningens förslag om bättre kunskapsinsamling och betydligt förstärkta direktiv att samordna insatser och samverkan mellan alla olika aktörer genomförs. Att just de elever som har sammansatta behov råkar mest illa ut när många olika aktörerna inte samverkar, utan mera specialiserar sig inom sina olika nischer är viktigt att påpeka. Skolkuratorerföreningen vill liksom utredningen betona att skolans förmåga att ge stöd till de unga som riskerar att misslyckas i skolan måste förbättras. Bättre kvalitet på introduktionsprogrammen ser även skolkuratorerföreningen som en viktig faktor.

Utredningen lyfter fram att de som saknar fullgjord gymnasieutbildning tenderar att ha dubbelt så hög arbetslöshet som de som har högre utbildning. s.74. Utredningen påvisar att endast 20% av de ungdomar som påbörjat individuella programmet har slutbetyg fyra år senare. Kan det se något bättre ut efter 5-6år? Sveriges Skolkuratorers Förening vill lyfta fram vikten av att minska avhoppet och att ett bättre inträde på arbetsmarknaden förutsätter bättre helhetssyn på samtliga arenor som påverkar barn och ungas livsvillkor. En förstärkt studie- och yrkesvägledning skulle ha stor effekt särskilt för de elever som kommer från studieovana miljöer. Idag finns anledning att tro att elever i stort behov av stöd riskerar att missgynnas i den svenska skolan. Skolan lyckas inte tillräckligt kompensera för elevers olika bakgrunder, uppväxtvillkor och en ökande segregation.

Sveriges skolkuratorers förening tillstyrker och välkomnar förslaget 6.5 att ge Statistiska Centralbyrån (SCB) uppdraget att komplettera gymnasieuppföljning till att omfatta även dessa ungdomar. Att SCB helt saknar uppföljningar för de unga som saknar gymnasieutbildning och för de som avbryter en sådan utbildning ser föreningen som en stor brist.

Föreningen värdesätter att utredningen lyfter fram arbetsförmedlingens ansvar att underlätta och säkerställa övergången från skola till arbetsliv särskilt för unga med någon funktionsnedsättning. Skolkuratorer vill lyfta fram utredningens påpekande att "Behovet av att utveckla en sammanhållen och kunskapsbaserad verksamhet för unga som har behov av insatser i övergången mellan skola och arbetsliv är uppenbar". s 199. Föreningen ser att detta saknas i många kommuner och menar att detta är förödande för många unga. Det behövs bättre individuella bedömningar för att erbjuda insatser som motsvarar den unges behov. Ett minskat revirtänkande, flexibla tidsgränser och bättre samarbete mellan kommun, Arbetsförmedling och andra samordnare kan bidra till att den unge får ett mera helt och mindre fragmentiserat stöd, vilket annars försvårar snarare än underlättar inträdet på arbetsmarknaden.

Föreningen tillstyrker utredningens förslag, 9.2, att bygga ut webbtjänsten *kunskapsguiden* med kunskap kring insatser för unga med ekonomiskt bistånd. Detta ger en bra möjlighet att få spridning på den kunskap som trots allt finns.

Skolkuratorer tillstyrker starkt utredningens förslag 9.3 om att ge skolforskningsinstitutet i uppdrag att sammanställa kunskap avseende metoder för att förebygga avhopp från skolan. Föreningens medlemmar möter varje dag unga som står i begrepp att avbryta sina grundskole- eller gymnasie studier.

Sveriges skolkuratorers förening tillstyrker förslaget 11.4.2 att 60 miljoner kr per år i tre år tillförs försäkringskassan för en förstärkt satsning på samverkan kring unga inom ramen för lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Föreningen delar helt bedömningen att "Det är rimligt att anta att behovet av samordnade insatser är stort för de unga som har avbrutit sin gymnasieutbildning..." s 258. Föreningen menar dock i linje med utredningen att det är av vikt att insatserna **även riktas till unga med neuropsykiatriska funktionsnedsättningar**, med psykisk ohälsa och/eller andra sociala problematik. Detta bör ske utan att insatserna för unga med lindrig utvecklingsstörning drabbas.

Förslaget 11.5 om ett tillägg i skollagen 2 kap 30 § om en förtydligad möjlighet för kommuner att delta i finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet tillstyrks av skolkuratorer. Skolkuratorer ser i sitt arbete ett behov av ökad samverkan mellan kommun och Arbetsförmedling. Det handlar om många unga med stora behov. En betydligt bättre samverkan och utvecklade rutiner för de olika aktörernas ansvar när en elev hoppar av gymnasieskolan menar föreningen kommer att avsevärt förbättra dessa ungas möjligheter att närma sig arbetsmarknaden.

Bristen på samordning, rutiner mm för målgruppen gör att **Sveriges skolkuratorers förening tillstyrker förslaget 11.7** om en nationell samordnare för att stödja samordningsförbundets insatser till unga under åren 2015-2017.

Till sist vill **Skolkuratorer tillstyrka utredningens egentligen självklara förslag 12.3.1** att rätten till omprövning vid misstanke om felaktig placering i särskola även ska gälla för dem som påbörjat sin utbildning där före den 1 juli 2013.

Boden 20140128

Styrelsen för Sveriges skolkuratorers förening, gm

Owe Ryås, ledamot i styrelsen.